

Datum
2021-09-15
Adress

Yttrande

Diarienummer
SBN-2021-660

Till
Kommunstyrelsen

Remiss - Förslag till regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021-2025, STK-2021-940 STK-2021-940

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har från stadskontoret mottagit remiss rörande Länsstyrelsens förslag avseende nytt regionalt åtgärdsprogram, *Tillsammans för ett hållbart Skåne – regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2021–2025*. Syfte med åtgärdsprogrammet är att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Programmet ska ge vägledning inför åtgärder och utvecklingsinsatser hos aktörer i länet och stimulera till ökad samverkan i det samlade regionala miljöarbetet. Åtgärdsprogrammet innehåller 63 åtgärder fördelade inom fyra prioriterade områden: *Hållbara städer och samhällen, Hållbar mark- och vattenanvändning, Hållbar livsmedelsförsörjning, och Hållbar konsumtion och produktion*. Länsstyrelsen Skåne bedömer dessa områden som särskilt centrala för att möta de regionala utmaningarna inom miljöområdet.

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig positiva till en regional samverkan och samarbete kring miljömålsarbetet och hållbarhetsarbete i regionen. Stadsbyggnadsnämnden anser dock att åtgärdsprogrammet bör ha en mer generell inriktning och inte formulera detaljerade åtgärder där kommunen åläggs långtgående ansvar som huvudaktör. Åtgärdsprogrammet bör fokusera på de områden där regionen behöver samverka och där huvudaktören är Länsstyrelsen och kommunen involveras som medaktör. Stadsbyggnadsnämnden vill också uppmantra Länsstyrelsen att verka för ett statligt förtydligande avseende den brist på juridiskt ansvar som i dagsläget påverkar takten på klimatanpassning av befintlig bebyggelse. Statens roll som ansvarig part och finansiär behöver tydliggöras.

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden vill framföra följande generella synpunkter utöver de kommentarer som återges i den tillhörande excelfilen avseende de åtgärdsförslag som rör stadsbyggnadsnämnden specifikt.

Stadsbyggnadsnämnden ställer sig generellt positiv till ett regionalt samarbete och samverkan kring de utmaningar som finns inom miljö – och klimatområdet. Stadsbyggnadsnämnden anser dock att åtgärdsprogrammet bör ha en mer generell inriktning och inte formulera detaljerade åtgärder där kommunen åläggs långgående ansvar som huvudaktör. Åtgärdsprogrammet bör istället fokusera på de områden där regionen behöver stärka samverkan och Länsstyrelsen är huvudaktör.

Stadsbyggnadsnämnden ser också gärna ett förtydligande om hur det regionala åtgärdsprogrammet för miljömålen 2021–2025 avses relatera till befintliga styrdokument och planer i kommunerna. I förslaget står det vagt att åtgärdsprogrammet avser vara av stöttande och vägledande karaktär, medan det samtidigt innehåller 63 åtgärdsförslag som är detaljspecifika med utpekade aktörer för varje enskilt åtgärdsförslag. Vad är avsikten med utpekandena av specifika aktörer och hur har utpekandet förankrats med de aktuella aktörerna? Det går att tolka Länsstyrelsens förslag som att myndigheten har rådighet att ålägga aktörerna dessa åtgärder. Det menar stadsbyggnadsnämnden att Länsstyrelsen inte har mandat att göra.

Nuvarande förslag till nytt åtgärdsprogram kan därtill uppfattas som ett sätt att lägga över ett större ansvar på kommunerna än det ansvar som de faktiskt har enligt plan- och bygglagen avseende översiktsplaneringen. I åtgärdsförslag *HS9 Det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet bevaras, används och utvecklas* pekas kommuner ut som huvudaktör när ansvaret för bevarande, användning och utveckling främst ligger hos fastighetsägarna och andra aktörer. Kommuner har att förhålla sig till gällande lagstiftning, Plan- och bygglagen, som pekar ut vad översiktsplanerna ska innehålla och hantera. Som stöd för kommunerna i deras översiktsplanering finns Boverkets kommunala vägledning för översiktsplaneringen. Den högre detaljeringsgraden, som Länsstyrelsen föreslår i åtgärdsförslaget *HS9*, ingår redan i den sammanvägda bedömningen för respektive område som sker i detaljplaneskedet. Det går att tolka Länsstyrelsens avsikt med åtgärdsprogrammet som en ansvarsförskjutning och på så sätt ta över kommunernas ledande roll i den översiktliga planeringen. Eftersom kommunens roll är lagstiftad i plan- och bygglagen menar stadsbyggnadsnämnden att Länsstyrelsen saknar mandat för en sådan ansvarsförskjutning.

Utöver översiktsplaner har de flesta kommuner befintliga styrdokument, såsom exempelvis *Miljöprogram för Malmö*, vilket inkluderar liknade åtgärder som motsvarar de åtgärder som nu föreslås i Länsstyrelsens förslag till nytt åtgärdsprogram. En berättigad fråga blir då om det verkligen behövs ett separat åtgärdsprogram utöver den inrapportering som Länsstyrelsen redan begärt som uppföljning av miljömålsarbetet. Det är med andra ord högst oklart på vilket sätt Länsstyrelsens nuvarande förslag till dokument stödjer kommunernas arbete med att bidra till en mer hållbar utveckling. Resultatet riskerar tvärtom att bli en administrativ tung överbyggnad på kommunerna.

Stadsbyggnadsnämnden uppmanar Länsstyrelsen till att inte verka för en ansvarsförskjutning av frågan kring klimatanpassning, som exempelvis kustskyddsfrågan. Vidare uppmantras

Länsstyrelsen att verka för att staten tydliggör den brist på juridiskt ansvar som i dagsläget påverkar takten på klimatanpassning av befintlig bebyggelse. Statens roll som ansvarig part och finansiär behöver tydliggöras. Två essentiella frågor som behöver utredas för att Skåne och Sverige ska kunna klimatanpassas.

ordförande

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

sekreterare

.....
[Förnamn Efternamn]
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]